

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
від 26.12.2024 року
(протокол №17)

Введено в дію
наказом ректора
від 26.12.2024 року
№ 243

**КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА
ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»**

Дніпро 2024

1. Загальні положення

1.1. Кодекс академічної доброчесності ПЗВО «Дніпровський інститут медицини та громадського здоров'я» (далі – Інститут) розроблено з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників Інституту; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Основними завданнями впровадження політики академічної доброчесності в Інституті є: попередження та усунення випадків академічного шахрайства серед здобувачів та викладачів Інституту, виховання негативного відношення до плагіату, проведення постійної цілеспрямованої роботи щодо розвитку у здобувачів освіти академічної доброчесності.

Даним Кодексом встановлено принципи академічної доброчесності в освітньому процесі, права та обов'язки учасників академічного процесу, види порушень академічної доброчесності та порядок їх усунення.

Викладачі та здобувачі, які виявляють прагнення до академічної доброчесності повинні стати зразком для наслідування й підвищувати стандарт освітньої та наукової діяльності в цілому. Порушення правил академічної доброчесності не повинні негативно впливати на репутацію Інституту й зменшувати цінність освітнього ступеню, що здобувається в Інституті.

1.2. Кодекс розроблено на підставі вимог чинного законодавства: на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про запобігання корупції». При формуванні документу було

використано нормативно-правову базу Кабінету Міністрів України, інформацію з міжнародних публікацій Ради Європи; враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо впровадження етичних кодексів в українських ЗВО.

1.3. Метою даного Кодексу, в рамках навчального (освітнього) процесу та наукової діяльності, є популяризація принципів академічної доброчесності серед співробітників та здобувачів вищої освіти.

Основними принципами академічної доброчесності в освітньому процесі є:

1.3.1. Законність. У своїй діяльності дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

1.3.2. Науковість. Об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, наукові досягнення, ознайомлювати з науковими методами.

1.3.3. Чесність та порядність. Не допускати використання неправдивих тверджень.

1.3.4. Взаємна довіра. Вільний обмін ідеями та інформацією.

1.3.5. Ввічливість та толерантність. З повагою та доброзичливістю ставитися до інших, їхніх думок, поглядів, переконань.

1.3.6. Справедливість та об'єктивність. Неупереджене ставлення один до одного, об'єктивна оцінка результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності, неупереджено розглядати дискусійні питання, без особистих уподобань або вигоди.

1.3.7. Компетентність й професіоналізм. Передбачає наявність аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, високу організацію праці.

1.3.8. Добросовісність та відповідальність. Брати відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання.

1.3.9. Партнерство та взаємодопомога. Сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.3.10. Безпека та добробут. Діяльність учасників освітнього процесу не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, здоров'ю та майну Інституту.

1.3.11. Соціальна справедливість та рівність. Рівний доступ до освіти незалежно від раси, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, політичних, релігійних переконань, етнічного, соціального походження, стану здоров'я.

1.3.12. Демократичне управління. Управління системою вищої освіти та Інститутом повинні здійснюватися із залученням усіх відповідних учасників освітнього процесу при етичному виконанні керівництвом Інституту своїх повноважень на всіх ланках.

1.3.13. Якісна освіта. Самовдосконалення та вдосконалення системи освіти. Усі учасники академічного процесу підтримують ідею найвищої можливої якості освіти, докладаючи максимум зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, у тому числі через власний професійний розвиток.

2. Основні поняття та їх визначення

2.1. *Автор* – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст.1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.2. *Здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються в Інституті на другому рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст.1 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII).

2.3. *Твір* – результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів) поданий в Інститут на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційному сайті Інституту у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, автореферату і рукопису дисертації (дисертаційної роботи), дипломної роботи, курсової роботи чи проекту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо.

2.4. *Оприлюднення твору* – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст.1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.5. *Плагіат* – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст.50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.6. *Плагіат академічний* – навмисне відтворення частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, або відтворення під своїм іменем оприлюднених творів чи інших результатів інтелектуальної праці створених іншими особами без відповідного посилання. (ст.69 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII).

2.7. *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні. (ст.1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.8. *Показник оригінальності твору* – коефіцієнт подібності, виражений у відсотках, який відображає рівень запозичень у документі та визначає співвідношення кількості виділених слів до загальної кількості слів у документі.

3. Політика академічної доброчесності

3.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

3.2.1. об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти;

3.2.2. дотримання правил посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;

3.2.3. здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;

3.2.4. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

3.2.5. інформування здобувачів вищої освіти об основних критеріях виявлення плагіату та відповідальності за його використання;

3.2.6. проведення заходів серед студентів із запобігання випадків плагіату.

3.2.7. надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

3.3. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти передбачає:

3.3.1. використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та правильно посилатися на них;

3.3.2. дотримання правил посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо.

3.3.3. самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

3.3.4. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

3.3.5. надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

3.4. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будьяких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі, отримання плати за поселення до гуртожитків, дозволу на використання матеріально-технічної бази Інституту (якщо це не передбачає перелік платних послуг);

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

- залучення підставних осіб до списку авторів наукової (творчої) або навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань;

- примусові благодійні внески та примусова праця – примус учасників академічного процесу сплачувати гроші або виконувати певну працю під загрозою зумисно завдати шкоди інтересам та правам здобувача освіти у навчанні чи інших питаннях.

- виникнення ситуацій, які спричинили конфлікт інтересів – реальна та потенціальна суперечність між особистими, майновими, немайновими інтересами самої особи чи близьких до неї осіб та її повноваженнями, присутність якої може вплинути на об'єктивність прийняття рішень, а також на вчинення або не вчинення дій під час виконання наданих їй повноважень;

- перевищення повноважень – використання службового становища, родинних зв'язків для отримання переваг у навчальній, науковій чи адміністративній сфері.

3.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науковопедагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

3.5.1. відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

3.5.2. позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

3.5.3. відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

3.5.4. позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

3.6. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

3.6.1 повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

3.6.2. повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

3.6.3. відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

3.6.4. позбавлення академічної стипендії;

3.6.5. позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

3.7. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що затверджені (погоджені) Вченою радою Інституту та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

3.8. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

Кожна особа, стосовно якої встановлено факт щодо порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3.9. Форми та види академічної відповідальності закладів освіти визначаються спеціальними законами.

3.10. За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

4. Етичні норми освітньо-наукової діяльності

Порушенням етичних норм освітньо-наукової діяльності є:

4.1. Академічна фальсифікація та фабрикація, публікація вигаданих результатів досліджень;

4.2. Приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці, які не брали участь у створенні наукового продукту;

4.3. Оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результат власного дослідження;

4.4. Надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу, у тому числі при заповненні анкети для формування рейтингу науково-педагогічних працівників;

4.5. Використання запозичених текстів у письмових роботах без зазначення всіх джерел запозичень;

4.6. Використання у власному творі чужих матеріалів, у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;

4.7. Цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;

4.8. Представлення в якості власного твору (есе, курсової роботи, дипломного проекту, тез статті, лабораторної роботи тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб;

4.9. Посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;

4.10. Повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи;

4.11. Повторна публікація своїх наукових результатів;

4.12. Перекладання чужих (або своїх) текстів з однієї мови на іншу.

5. Прикінцеві положення

5.1. Члени Інститутської громади зобов'язані знати «Кодекс академічної доброчесності ПЗВО «Дніпровський інститут медицини та громадського здоров'я»».

5.2. Факт ознайомлення учасників академічного процесу з текстом Кодексу та їх зобов'язаннями щодо його дотримання реалізується шляхом включення основних положень цього документу до трудових договорів працівників Інституту, а також до договорів (контрактів) між Інститутом та здобувачами освіти.

5.3. Всі зміни та доповнення до даного Кодексу розглядаються та затверджуються на засіданні Вченої ради Інституту, після чого наказом ректора затверджується нова редакція «Кодексу академічної доброчесності ПЗВО «Дніпровський інститут медицини та громадського здоров'я»».

5.4. При затвердженні нової редакції Кодексу попередня втрачає чинність.

Ректор ПЗВО «ДІМЗ»

Тетяна Лещева